

thema **TERRORISME**

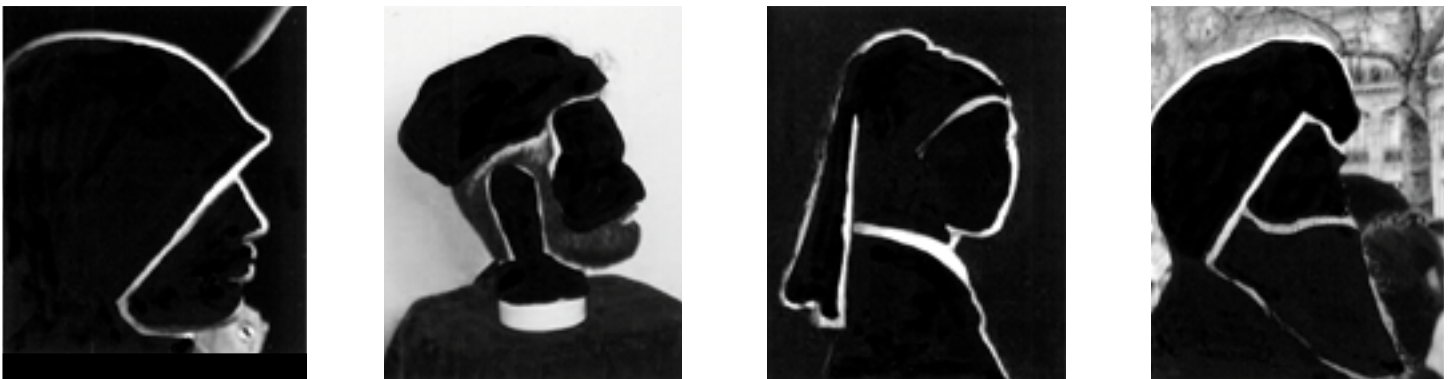
WAT WORDT ER GEDAAN TEGEN TERRORISME?

& WAT ZIJN DE GEVOLGEN VOOR U?

ter·ro·ris·me (het ~)

i het ontwrichten van een samenleving door daden van terreur, met een politiek oogmerk

AIVD • afluisteren • anti-terrorisme wet • burgerrechten • cameratoezicht • discriminatie • infiltreren
justitie • observeren • politiestaat • privacy • radicalisering • terreurlijst • terrorisme • verdachten

Inhoud

Inleiding	2
Colofon	2
Polderspionnen	3
Van belhuis naar Martelkamer	4
Ontspoord	6
Doorgelicht	7
Aanslag in Madrid politiek spel?	8
French connection	10
Zwarte lijsten zijn strijdig met recht	11
Gezocht: radicalen	12
Lonsdale	14
Code rood: uitbraak van het GAI-virus	15
Hoofdspinsels	16
Virtuele identiteit: Mo879	17
Overheidsstalking	18
Omgekeerde bewijslast	19
Aan het woord: Ali Eddaoudi	20
Strafbaar denken	21
Terugkeer naar de NSB-staat	22
Wie wat bewaart heeft...	23
Wat is Buro Jansen & Janssen	24

Inleiding

Deze krant is de eerste in een serie themakranten van Buro Jansen & Janssen. U vindt hierin informatie over een thema dat door ons kritisch is onderzocht. Deze krant gaat over terrorismebestrijding.

Wat is er aan de hand in Nederland? Het woord terrorisme lijkt meer te worden gebruikt dan welk woord dan ook. Als je nog niet van terreur beschuldigd bent tel je bijna niet meer mee. Je kunt er misschien om lachen, maar de humor lijkt nog lang niet zijn intrede te hebben gedaan in het terrorismedebat. Nee, het lijkt eerder of alle remmen los zijn. Wetten en regels worden aangescherpt zodat politie en inlichtingendiensten mensen eerder kunnen oppakken. Moderne computertechnieken maken het ook nog eens mogelijk veel informatie op te slaan en te koppelen. Wat vroeger niet mogelijk was is nu met een handomdraai geregeld. Wie mag de informatie gebruiken? Geheim bewijsmateriaal van de inlichtingendienst mag voor de rechtbank komen. Hoe gaat men met deze informatie om? En hoe zeker zijn we dat al de informatie klopt? Mensen kunnen lange tijd worden vastgehouden zonder dat het tot een proces komt. De straffen moeten langer worden.

Veel mensen, waaronder advocaten, mensenrechtenorganisaties en rechters maken zich ongerust over deze ontwikkelingen. Repressie is geen oplossing. Daarmee worden niet alleen de rechten van verdachten ingeperkt, ook de burgerrechten van iedereen die in Nederland woont lopen gevaar. Daarnaast loopt de Nederlandse regering weg met President Poetin, de Amerikaanse Minister van Buitenlandse Zaken Rice, de Pakistaanse President Musharraf en President Karimov van Oezbekistan. Allemaal lieden die het niet zo nauw nemen met de mensenrechten. En dan zouden anderen niet mogen zeggen dat Osama Bin Laden een toffe peer is? Binnen de Nederlandse politiek en media lijkt er slechts ruimte voor het radicale geluid van de Wilders, Hirsi Ali's en Verdonk's. Zij hebben de toegang tot de voorpagina's van dagbladen en de fauteuilles van talkshows om hun standpunten uit te dragen. Het andere radicale geluid wordt hard de kop ingedrukt, zelfs als het maar gaat om een spandoek aan de gevel van een kraakpand. Het zegt iets over het gebrek aan zelfkritiek binnen de Nederlandse samenleving.

Hoeveel kunnen ons de Afghanen, Tsjetsjenen, Palestijnen, Irakezen werkelijk schelen. Waarom is bijvoorbeeld Nederland ten strijde getrokken in Irak? Is de AIVD de enige geheime dienst geweest die massavernietigingswapens heeft gevonden in Irak en kunnen we er daarom niet over praten? Of durft de politiek het niet aan met de billen bloot te gaan als het gaat om de rechtvaardigheid van die oorlog aan de hand van harde bewijzen? De wereld wordt kleiner, gebeurtenissen in het Midden Oosten spatten onze huiskamers in. Toch lijken de dames en heren politici te zeggen: 'Globalisering, my ass'. Maar veel mensen maken zich zorgen over de diepe ellende in de rest van de wereld en willen niet netjes hun mond houden en doen alsof Nederland het paradijs is. Mensen zijn boos over wat er in de wereld gebeurt en niet alleen over natuurgeweld, maar juist over politiek geweld.

In deze krant staan geen antwoorden. In deze krant proberen we de stand van zaken weer te geven. Deze krant is een aanzet tot een tegengeluid en geeft informatie aan de hand van interviews, commentaren en overzichtartikelen.

Colofon

Deze krant is een uitgave van
Buro Jansen & Janssen
(www.burojansen.nl)

Aan deze krant werkten mee:
Jelle van Buuren, Wil van der Schans,
Pim Peterse, Mohammed Jabri,
Rick van Amersfoort
Vormgeving: Annette van Waaijen,
Katja Vercouteren

Druk Dijkman offset
Oplage 100.000

Polderspionnen

**'DE AIVD MAG EN DOET ALLES
OM TERRORISME TE VOORKOMEN'**

Er is een aantal mensen op basis van informatie van de AIVD gearresteerd en zonder proces weer vrijgelaten. Twee mensen van wie gezegd werd dat ze een aanslag voorbereidde tijdens de vierdaagse van Nijmegen en een aantal mensen dat een video maakte in Den Haag van verdachte locaties. In een aantal processen zijn verdachten uiteindelijk vrijgesproken omdat er onvoldoende bewijs was volgens de rechtbank.

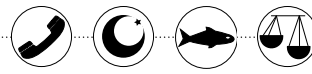
De bestrijding van terrorisme en radicalisering ligt voor het grootste deel in handen van de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD). Die dienst mag veel, zo niet alles om terrorisme te voorkomen, maar controle op de betrouwbaarheid van de informatie en de werkwijze is er bijna niet.

De AIVD is een relatief kleine dienst. Van de duizend mensen (ter vergelijking: politiekorps Groningen heeft 1600 mensen en Amsterdam 5500 mensen) voert het gros ondersteunen

de taken uit en is slechts een klein deel echt 'geheim agent'. Sinds 11 september is de AIVD bijna wel volledig op Islamitisch terrorisme gericht.

De AIVD probeert terrorisme te voorkomen. In feite probeert de AIVD te voorspellen wat er zou kunnen gaan gebeuren. Dat is wezenlijk anders dan wat de politie doet. Die moet achteraf bewijzen dat iemand iets heeft gedaan. De AIVD kan informatie aan de politie geven, die leidt tot een arrestatie, maar waarvan niet altijd overtuigend vast staat dat iemand een aanslag wil gaan plegen. Dat verschil in werkwijze levert ook problemen op. Zo zag de AIVD Mohammed B. als een randfiguur van de Hofstadgroep en volgens de politie was dezelfde Mohammed B. de spil van het netwerk.

Het Centrum Islamitisch Terrorisme (CIT) is verreweg de grootste en belangrijkste dienst van de AIVD. In de praktijk is die afdeling weer opgedeeld in allerlei teams. Een dergelijk team richt zich op een bepaalde groep waarvan men vermoedt dat ze de kant van terrorisme op gaat. Er wordt van alles ingezet om informatie over mensen van zo'n groep te verzamelen. Er wordt veel afgeluisterd, er worden informanten >

> geworven, infiltranten ingezet en, zo bleek ook uit de dossiers van de Hofstadgroep, hele woningen worden geprepareerd om verdachten zoveel mogelijk af te kunnen luisteren.

Alle informatie die de AIVD binnenkrijgt moet natuurlijk geanalyseerd en geïnterpreteerd worden. Gekeken wordt wat bepaalde omstandigheden betekenen, wat een bepaalde combinatie van feiten kan inhouden en wat er bedoeld wordt in de gesprekken die afgeluisterd zijn. Tegenwoordig wordt al heel snel informatie van politie, immigratiedienst en anderen verwerkt in de Contra-Terrorisme infobox CT-infobox. De CT-infobox is een samenwerkingsverband dat onder de AIVD valt. Dit samenwerkingsverband bestaat uit - naast de AIVD - de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (MIVD), het Korps Landelijke Politiediensten (KLPD), de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) en het Openbaar Ministerie (OM). Onderleiding van de AIVD wordt daar besloten welke maatregelen tegen welke mensen genomen worden.

Inlichtingendiensten verzamelen niet alleen informatie, ze voeren ook operaties uit.

Een aantal verdachten van de Hofstadgroep en hun advocaten suggereren dat ene Saleh B. infiltrant zou zijn van de AIVD en granaten zou hebben verkocht aan Jason W. Deze Saleh B. is ook bij eerdere terrorismezaken betrokken maar is als enige de dans steeds ontsprongen. In hetzelfde Hofstadonderzoek was door de Volkskrant al onthuld dat Jason W. en Ismael A. door een AIVD-medewerker in een woning in den Haag waren gelokt. De woning was voorzien van af luisterapparatuur, zodat de AIVD alle gesprekken kon volgen.

In het verleden heeft de AIVD ook al vergaande operaties uitgevoerd. In de periode dat de communisten staatsvijand

De woning was voorzien van af luisterapparatuur, zodat de AIVD alle gesprekken kon volgen.

nummer één waren werd van alles uit de kast getrokken om de partij te destabiliseren. Zo schreef de AIVD nepbrieven aan leden waarin de suggestie van een oppositie binnen de partij werd gewekt, er werd een concurrerende partij opgericht en ook binnen Maoïstische splinterpartijen deed men hetzelfde. Een links-radicalen groep uit de zeventiger jaren (Rode Jeugd) bleek achteraf voor het grootste deel uit infiltranten te bestaan.

De AIVD krijgt met de bestrijding van terrorisme meer geld en meer mensen. De controle wordt ondertussen niet verbeterd. Een kleine groep parlementariërs wordt in het geheim op de hoogte gehouden. Slechts het jaarverslag wordt openbaar besproken, maar daar staat niet veel bijzonders in.

Van belhuis naar martelkamer

OP 25 NOVEMBER 2005 ZOND HET VPRO radio programma Argos een reconstructie uit van de uitzetting van de illegale Egyptenaar Ahmed Said. Hij werd door de VS verdacht van banden met Al Qaida. Said werkte met twee andere Egyptenaren in een belhuis. Daar afgetapte telefoongesprekken werden aan de CIA overhandigd en gebruikt als bewijsmateriaal tegen de drie Egyptenaren. Ze zouden banden onderhouden met het Al Qaida netwerk.

Er volgt een uitleveringsverzoek door de VS, dat echter van tafel wordt geveegd door een Nederlandse rechter. Volgens de rechtbank is het verkregen bewijs door middel van de afgetapte telefoongesprekken onrechtmatig. Direct na de uitspraak wordt Said, die illegaal in Nederland is, aangehouden en in vreemdelingenbewaring genomen. Op koninginnedag 2004 wordt hij onder begeleiding van de Koninklijke Marechaussee op het vliegtuig naar Egypte gezet.

Volgens zijn advocaat is de man, Ahmed Said, in Egypte direct geblinddoekt overgebracht naar een geheim detentiecentrum. Tijdens die detentie werd contact met de buitenwereld verboden en heeft hij twee weken geblinddoekt doorgebracht met zijn buik op een betonnen vloer, temidden van veel anderen. Hij zegt getuige te zijn geweest van martelingen. Gedurende deze twee weken is hij onder erbarmelijke omstandigheden vastgehouden en verhoord over zijn functie in een belhuis in Amsterdam en over zijn twee mede-verdachten. Volgens advocaat Van Essen beschikten de ondervragers over details van de uitleveringszaak in Nederland. Inmiddels is hij weer vrij maar mag hij Egypte niet verlaten.

Aleid Wolfsen, tweede kamerlid voor de PvdA vindt dat de Nederlandse overheid de plicht heeft mensen die uitgezet worden te volgen, om te voorkomen dat hen iets overkomt. Hij heeft de minister van Justitie gevraagd hoe het kan dat de Egyptische ondervragers beschikten over gegevens uit het dossier van Said.

In Egypte worden dagelijks de rechten van mensen geschonden, volgens Ruud Bosgraaf van Amnesty International. Een mogelijke Al Qaida-verdachte is daar zeker vogelvrij. "Als je als Nederlandse overheid kunt vermoeden dat iemand marteling boven het hoofd hangt in het land waarnaar hij wordt uitgezet, dan is toch uitzetten een schending van het VN-verdrag tegen marteling".

De uitzending van Argos is via internet te beluisteren:

<http://www.ochtenden.nl/afleveringen/24070653/>

Human Rights Watch onderzocht diverse uitleveringen naar Egypte:

<http://hrw.org/reports/2005/egypt0505/index.htm>

1 NOVEMBER 2005. De internationale trein uit Duitsland komt piepend en krakend tot stilstand, vlak voor Amsterdam Centraal Station. Twee uur lang staat de trein stil. Een stroomstoring, wordt omgeroepen. Na twee uur gaan eindelijk de deuren open en verlaten de reizigers rustig de trein.

Ontspoord

Voor twee van hen wacht echter een onaangename verrassing: een arrestatieteam slaat hen in de boeien. 's Avonds ziet heel Nederland op de televisie hoe twee mannen in traditionele kledij geboeid en geblinddoekt worden afgevoerd. Bij de politie was de melding binnengekomen dat de twee zich verdacht gedroegen en misschien wel bommen in hun tassen hadden. 'Wat in de media is verschenen klopt domweg niet,' constateert Aboe Soelaiman, woordvoerder van de twee mannen. De mannen zouden zich met hun tassen en rugzakken een half uur in de wc van de trein hebben verschanst. Uit een uitgebreid feitenrelaas dat de twee opstelde, blijkt daar niets van

te kloppen. Ze maakten alleen afzonderlijk gebruik van de wc om zich ritueel te wassen voor het gebed. Hun bagage bleef gewoon in de bagagerekken liggen. Ze kunnen zich ook geen argwanende blikken van medereizigers herinneren. Twee moslims die de wc gebruiken. Is dat al reden om een internationale trein te stoppen en een arrestatieteam in te zetten? De politie mag mensen alleen arresteren als er een redelijk vermoeden is dat er een strafbaar feit is gepleegd of gepleegd gaat worden. 'Misschien zijn er wel mensen die denken dat toiletbezoek door een moslim altijd tot doel heeft een bom te plaatsen,' zegt Soelaiman. 'Of dat praktiserende moslims per definitie terroristen zijn. Maar door dat soort puur subjek-

Doorgelicht

tieve zaken mag de politie zich niet laten leiden. Het dragen van een Islamitisch gewaad is niet strafbaar. Naar de wc gaan ook niet. We komen zo in een situatie waarin elke moslim in een traditioneel gewaad die bagage bij zich heeft of van de wc gebruik gemaakt, verdacht is.'

De beide mannen werden op het politiebureau verhoord. Wat vind je van Mohammed B, wilde de agenten onder meer weten. 'Ik vraag me af of een doorsnee Nederlander ook gevraagd zou worden wat hij van Mohammed B vindt,' verzucht Soelaiman. 'Of wat ze van Volkert van der G vinden. Dat zijn pijnlijke en vernederende vragen.' Na een paar uur mochten de mannen van de politie gaan. Zonder excuses voor de onterechte arrestatie. Wat nu precies de reden voor de politie was om beide mannen te arresteren blijft in nevelen gehuld. Inmiddels heeft een gesprek met de politie plaatsgevonden. Excuses zijn nog steeds niet gemaakt. Bij een vergelijkbare melding zou de politie weer precies hetzelfde optreden, werd hen gemeld. 'Dat valt me zwaar tegen,' zegt Soelaiman. 'Ik had verwacht dat de politie volwassener was. Het is triest dat ze zo diep zijn gezakt. Waar moet het met dit land heen als mensen puur en alleen op basis van hun uiterlijk worden op-

ALS JE SOLLICITEERT NAAR EEN ZOGENAAMDE 'vertrouwensfunctie', mag de politie, de marechaussee of de AIVD je doopcel lichten. Screenen heet dat in de volksmond. Vertrouwensfuncties zijn baantjes waarbij je de staat schade zou kunnen berokkenen. Bijvoorbeeld door geheimen te verklappen, of je baan te misbruiken. Piloten worden bijvoorbeeld gescreend. Niemand wil natuurlijk dat een piloot zijn vliegtuig in de Rembrandtoren parkeert. Vertrouwensfuncties zijn dan ook te vinden bij de overheid, het leger, de politie, de luchtvaart en sommige belangrijke bedrijfstakken, zoals energiebedrijven. Als je wordt gescreend gaat de politie of de AIVD na of je een strafblad hebt, of je wel eens op een andere manier met de politie in aanraking bent gekomen, of je 'foute' vrienden hebt, of dat je misschien gechanteerd kunt worden omdat je bijvoorbeeld gokschulden hebt. Sommige werkgevers laten hun personeel ook door privé-detectives screenen. Zij kunnen dan eisen dat je inzicht geeft in je bankrekeningen, schulden, hypotheek en andere persoonlijke gegevens.

Sinds 11 september 2001 is het aantal vertrouwensfuncties drastisch gestegen, van 57.000 in 2000 tot 74.000 in 2004. Het aantal screenings dat in 2004 werd uitgevoerd was 44.500. Op zichzelf is het niet gek dat de overheid bij bepaalde functies wil weten of iemand wel te vertrouwen is. Maar de grote vraag is of de veiligheidsonderzoeken wel goed worden uitgevoerd en of niet te veel functies als 'vertrouwelijk' worden gezien.

Neem Petra. Zij werkt op het postsorteerbedrijf op Schiphol. Ze wordt plotseling ontslagen nadat ze is gescreend door de Marechaussee. Of neem Evelien. Ze begeleidt passagiers op de luchthaven en heeft een pasje waarmee ze overal op Schiphol kan komen. Ook zij wordt plotseling ontslagen, nadat ze al drie maanden tot volle tevredenheid van haar werkgever op Schiphol werkt. Ze mocht van de marechaussee zelfs al aan de slag voordat de screening klaar was. Evelien is blond en kreeg nauwelijks lastige vragen toen ze haar pasje bij de marechaussee kwam ophalen. Veel collega's met een buitenlands uiterlijk werden wel stevig aan de tand gevoeld.

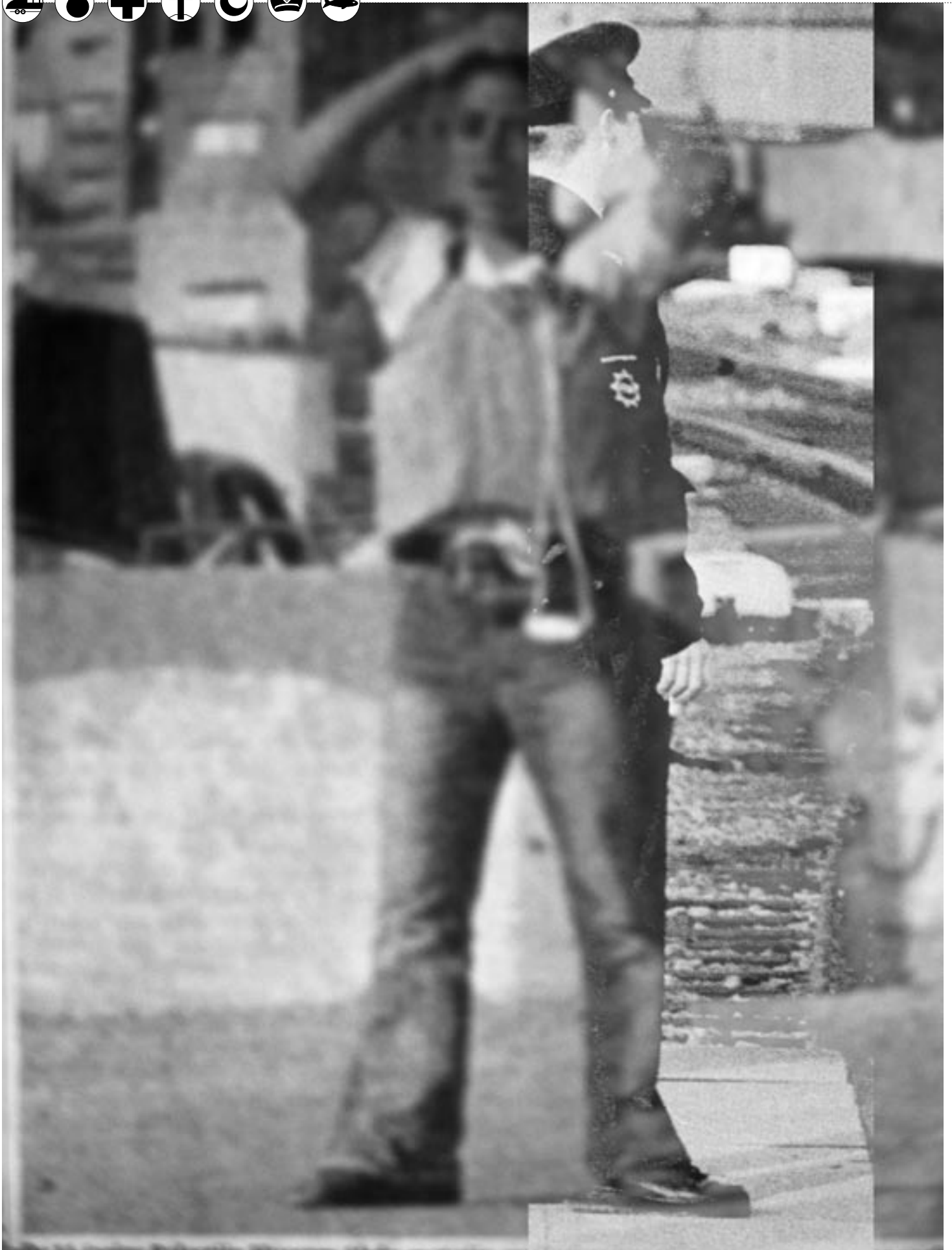
Evelien en Petra vinden het werk leuk. Maar blijkbaar ziet de overheid ze plotseling als potentiële terroristen. Zijn ze dat ook? Misschien zijn het niet doorsnee vrouwen. Allebei zijn ze actief in actiegroepen ter ondersteuning van politieke gevangenen in Spanje, vluchtelingen, kraken en antiracisme. Zijn zij dan een potentieel gevaar voor de samenleving? Zij willen gewoon een leuke baan.

Na hun ontslag zijn beide vrouwen in beroep gegaan tegen de uitkomst van het veiligheidsonderzoek. Bij een beroep moet je voorkomen in Den Haag voor een groep 'wijze' mannen, die wat vragen stellen en jij mag je verhaal houden. Vervolgens moet je buiten wachten omdat de heren nog een geheim rapport van de AIVD over jou gaan bespreken, waar je niet bij mag zijn. Alles blijft geheim. Dan wordt er besloten of je beroep gegrond is of niet. Drie keer raden wat de uitkomst is?

'Het dragen van een Islamitisch gewaad is niet strafbaar. Naar de WC gaan ook niet.'

gepakt? Bovendien jaagt dit soort gebeurtenissen de bevolking alleen maar angst aan. Daarom treden we ook naar buiten, om te laten zien dat die angst nergens voor nodig is.' De beide mannen laten het er niet bij zitten. Ze willen excuses voor de arrestatie en de behandeling op het politiebureau. Desnoods stappen ze naar de rechter om de waarheid op tafel te krijgen. 'We gaan door tot het einde,' zegt Soelaiman. 'Is Nederland nog wel een rechtsstaat waar elk individu als gelijke wordt gezien, met gelijke vrijheden en rechten?

Aanslag in Madrid politiek spel?

INFILTRANTEN SPELEN BELANGRIJKE ROL IN TREINAANSLAG

11 maart 2004. In de ochtendspits ontploft een aantal bommen in treinen op weg naar Madrid. 191 onschuldige mensen laten het leven, 1900 mensen raken gewond. De Spaanse premier Aznar probeert tegen alle aanwijzingen in de schuld in de schoenen te schuiven van de Baskische afscheidingsbeweging eta. Aznar hoopt zo de verkiezingen te winnen, die drie dagen later plaatsvinden.

Het misbruik van de aanslag voor politieke doeleinden is niet het enige opmerkelijke feit aan de aanslagen. In de maanden daarna publiceren Spaanse kranten steeds meer details. En wat blijkt? De groep verdachten van de aanslag blijkt te wemelen van de informanten en infiltranten van de Spaanse politie en inlichtingendiensten. De mijnarbeider die de springstof levert, staat op de loonlijst van de politie. De politie observeert het transport van de springstof maar grijpt niet in. Een andere informant vertelt de politie over plannen om treinen op te blazen. Ook weet de politie via informanten dat de groep op zoek is naar iemand die mobiele telefoons kan ombouwen tot ontstekingsmechanismen. Met andere woorden: de aanslag had voorkomen kunnen worden.

Waarom grijpen politie en inlichtingendiensten niet in, als er zo veel informatie is over een op hand zijnde aanslag? Het kan zijn dat de inlichtingendiensten dachten dat de spring-

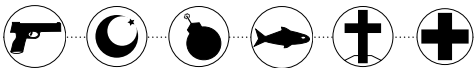
stof voor de ETA bedoeld was. Door niet in te grijpen, hoopten ze dichterbij de top van de ETA te komen – een zeer gebruikelijke methode van inlichtingendiensten. Het kan ook zijn dat de inlichtingendienst van een minder zware aanslag uitgingen en doelbewust niet hebben ingegrepen. Ook dat zou de eerste keer niet zijn.

In de wereld van inlichtingendiensten is niets wat het lijkt. Radicale personen, die anderen opjutten om geweld te gebruiken, blijken in werkelijkheid informant van een inlichtingendienst te zijn. Denk aan Saleh B., die ervan verdacht wordt als informant van de AIVD in de Hofstadgroep te zijn geïnfiltrerd en handgranaten zou hebben geleverd. Gevaarlijke verdachten worden niet opgepakt, omdat een inlichtingendienst hoopt zo een netwerk beter in kaart te krijgen.

De politie observeert het transport van de springstof maar grijpt niet in.

Keer op keer blijkt dat verdachten van aanslagen al in beeld waren bij inlichtingendiensten, maar er niet ingegrepen is. Opzet? Slechte informatie-uitwisseling? Verkeerde inschattingen? Onbetrouwbare informanten? De waarheid komt vrijwel nooit op tafel omdat alles wat inlichtingendiensten doen geheim is.

French Connection

BOMAANSLAG PARIJSE METRO OPGEZET DOOR INLICHTINGDIENST

Het NRC Handelsblad kopt op 28 december 1991 “Op nauwelijks een uur vliegen van Europa ontstaat een ‘Iran’”. In december 1991 namelijk wint het FIS, Front Islamique du Salut, de parlementsverkiezingen in Algerije. In juni dat jaar winnen zij ook de gemeenteraadsverkiezingen.

Dat sommige leden van het FIS druk uitoefenen op andere Algerijnen om mee te doen aan de strijd zal zeker hebben plaatsgevonden, maar dit kan niet de massale steun voor het FIS tijdens de twee verkiezingen in 1991 verklaren. Sinds de oprichting van de FIS in 1988 wordt er gespeculeerd over de vorming van een islamitische staat, maar of de partij zich helemaal zou gaan afsluiten van de Westerse wereld en of er een islamitische staat zou zijn ontstaan is niet meer te zeggen. In januari 1992 volgt een militaire staatsgreep. Tienduizenden vermoedelijk FIS aanhangers worden gearresteerd of verdwijnen.

De militaire staatsgreep wordt door Frankrijk gesteund. In de jaren die volgen ontwikkelt zich een burgeroorlog tussen het gewapende verzet van de ondergrondse beweging van de FIS, de GIA (Groupes islamiques armés) en later de (Groupe Salafiste pour la Prédication et le Combat) met het leger. In het begin kan het verzet rekenen op brede steun van de bevolking, maar gaandeweg lijkt de GIA zich te verliezen in ongerichte moordpartijen. Veel van die slachtingen worden toegeschreven aan de gewelddadige islamitische strijders, maar een uitgebreid onderzoek naar de slachtingen heeft er tot op heden niet plaatsgevonden.

In de jaren negentig wordt Frankrijk nauwer betrokken bij de strijd. Eerst in Algerije in oktober 1993 door de ontvoering van drie medewerkers van het Franse consulaat en een bomaanslag in augustus 1994 in een Franse nederzetting in Algiers. De burgeroorlog komt dichterbij door een vliegtuigkaping in december 1994 als een vliegtuig in Marseille door een Franse speciale eenheid wordt bestormd. In

juli 1995 slaat de GIA hard toe. In de Parijse metro vallen bij een bomaanslag zeven slachtoffers en 80 personen raken gewond. Frankrijk is nu direct betrokken bij de burgeroorlog en steunt de Algerijnse staatsgreep volledig. De GIA zijn de terroristen die bestreden moeten worden. De werkelijkheid lijkt zo simpel. Het Al Qaida van Algerije (de GIA) was slecht en had het slechte met het land voor. De geschiedenis van het geweld van de GIA lijkt dit te bewijzen. De werkelijkheid is echter niet zoals die lijkt.

Begin 2004 verschijnen er berichten van oud geheime dienst medewerkers dat de Algerijnse geheime dienst (DRS) betrokken zou zijn geweest bij aanslagen van de GIA. De ontvoering van de medewerkers van het consulaat wordt volledig door de Algerijnse geheime dienst uitgevoerd, volgens voormalig agent Hocine Ougoune met medeweten van de Fransen. Ougoune zegt dat een naaste medewerker van de toenmalige minister van Binnenlandse Zaken Charles Pasqua op de hoogte was gesteld en zelfs had meegedacht.

Volgens oud medewerkers komt de bomaanslag op rekening van kolonel Bachir Tartag, chef van de militaire inlichtingendienst van Algerije. De Fransen stellen geen onderzoek naar de aanslag in. Bij zowel de kaping als de bomaanslag op de metro in Parijs speelt Djamel Zitouni een belangrijke rol. Deze kippenvorker is een van de mannen van de Algerijnse geheime dienst in de leiding van de GIA die de psychologische en daadwerkelijke oorlogsvoering in Europa moest leiden.

De vraag is of veel van het geweld van de GIA en GSPC niet door die diensten is georganiseerd.

Hij is het ook die de moord op sjeik Abdelbaki Sahraoui op-eist. De 85-jarige imam van een Parijse moskee was medeoprichter van de FIS en gold als gematigd islamist die gewoonlijk als gesprekspartner voor de Franse autoriteiten en media werd gezien. Ook zorgt hij dat Ali Touchent ook een medewerker van de DRS de verantwoordelijke van de GIA in Europa wordt. Abdelkader Tigha ook een oud medewerker van de geheime dienst bevestigt dat Touchent de coördinator van de aanslagen in Parijs is. Touchent kon uit handen van de Franse autoriteiten blijven en rustig terugkeren naar Algerije. De DRS en ook de Franse geheime dienst de DST hebben er alles voor over de FIS, de GIA en later de GSPC in een kwaad daglicht te zetten. De vraag is of veel van het geweld van de GIA en GSPC niet door die diensten zijn georganiseerd en in stand gehouden. Een ding is zeker, de diensten wilden geen dialoog.

Zwarte lijsten zijn strijdig met recht

Stel, je loopt op een koude winterochtend naar de giromaat om wat geld te pinnen, en je rekening blijkt geblokkeerd te zijn. Is je loon niet overgemaakt? Is er wat mis met je pinpas? Nee. Na tal van telefoontjes met de bank, komt uiteindelijk het hoge woord eruit: je bankrekening is geblokkeerd op bevel van de Verenigde Naties of de Europese Unie. Waarom? Je wordt ervan verdacht terroristen met geld te ondersteunen.

Dat moet een foutje zijn, denk je. Misschien heeft iemand een rekeningnummer per ongeluk verwisseld, of is er een naam verkeerd gespeld. Na nog meer telefoontjes krijg je echter te horen dat het geen vergissing is. Je wordt er inderdaad van verdacht terroristen met geld te ondersteunen. Hoe komen de autoriteiten daar bij? Informatie van inlichtingendiensten. Kun je die informatie inzien om te kijken hoe ze aan die beschuldiging zijn gekomen? Nee. Informatie van inlichtingendiensten is geheim.

Dan maar naar de rechter, denk je. Als je ervan wordt beschuldigd terroristen te ondersteunen, zou een onafhankelijke rechter toch moeten kunnen bepalen of die beschuldiging terecht is. Dat is immers ook zo als je ervan wordt verdacht iets te hebben gestolen. Maar als het om terrorisme gaat, blijken die spelregels plotseling niet meer te gelden. Het is niet mogelijk de hulp van een onafhankelijke rechter in te roepen. Je bankrekening blijft geblokkeerd en je moet maar zien hoe je verder aan je geld komt.

Wie bepaalt eigenlijk of je op zo'n terreurlijst van de Verenigde Naties of de Europese Unie komt? Dat zijn de regeringen, op basis van informatie van geheime diensten. De meeste geheime informatie is afkomstig van de Amerikanen. Maken inlichtingendiensten dan geen fouten? Moet een onafhankelijk rechter dat niet kunnen controleren? Nee, vindt minister Donner van Justitie. De terreurlijsten worden 'heel zorgvuldig' samengesteld. Dat moeten wij maar geloven. De Nederlandse stichting Al Aqsa, een fonds dat geld inzamelt voor Palestijnen, heeft de wrange vruchten van deze aanpak al mogen proeven. Op basis van geheim inlichtingenmateriaal werd de tegoeden van de stichting bevroren.

Minister Donner wil zelfs een stap verder gaan. Organisaties die op de terreurlijst staan, worden in Nederland verboden. Ook daar mag geen rechter over oordelen. Minister Donner vindt ook hier dat we hem maar moeten vertrouwen. Het geld van mensen blokkeren en hun organisaties verbieden zonder dat er een rechter aan te pas komt lijkt meer iets van een dictatuur te zijn. Toch gebeurt het in Nederland. In de strijd tegen terrorisme gelden de normale spelregels van een rechtsstaat blijkbaar niet meer.

Gezocht:

ROTTERDAM START IN 2006 MET EEN UITGEBREID PROGRAMMA OM RADICALISERING IN DE STAD TE SIGNALEREN EN AAN TE PAKKEN. PREVENTIE EN GEDRAGSVERANDERINGEN SIGNALEREN VORMEN DE BELANGRIJKSTE ONDERDELEN VAN DE AANPAK. WE SPRAKEN MET LIDA VERINGMEIER, HOOFD VAN HET BUREAU MEEDOEN OF ACHTERBLIJVEN.

radicalen

“Het actieprogramma heeft drie pijlers. De preventieve aanpak vroeg signalering en de repressieve aanpak van terroristische dreiging en aanslagen in Rotterdam.” De preventie van radicalisering in Rotterdam is vooral gericht op ‘het versterkt inzetten van het integratiebeleid’. “Taal, werk, opleiding, stageplekken, tegengaan van discriminatie, daar moeten we met ze allen meer energie in stoppen. Iedereen verdient een volwaardige kans in de maatschappij,” aldus Veringmeier. “Ook bij subsidieverstrekking zal worden gekeken of het project of de organisatie een bijdrage levert aan de integratie.”

Daarnaast probeert Rotterdam in een vroeg stadium radicalisering te ontdekken. “We doen dat langs drie lijnen. We proberen trends van radicalisering te zien en snelle sferbeelden te maken wanneer er in de wereld grote incidenten zijn zoals recent de aanslagen in Londen en we proberen personen die dreigen te radicaliseren weer op het goede spoor te krijgen. Allerlei ambtenaren, en dan moet je denken aan leraren, sociaal werkers, gezondheidswerkers, en dergelijke worden getraind in het herkennen van signalen die er op zouden kunnen wijzen dat iemand radicaliseert. Ze moeten vooral kijken of het gedrag van iemand verandert. En dan nog moet je nauwkeurig wegen wat je tegenkomt.” Veringmeier noemt het voorbeeld van een leraar die ziet dat een leerling na een vakantie een djellaba gaat dragen en vrouwen geen hand meer geeft. “Zo’n eerste verandering hoeft niets te betekenen, maar een leraar die dit merkt kan wel beter gaan opletten. Is het pubergedrag, zijn het verkeerde vriendjes, wat is er aan de hand? Het gaat er om dat we daar met elkaar scherp in worden. Het kan ook aanleiding geven tot een gesprek met de leerling. Als er meer verandert in iemands gedrag richting radicalisering kan een leraar het bijvoorbeeld inbrengen in het lerarenoverleg. Misschien is er een andere leraar die beter met diegene kan praten. Lukt dat niet, dan willen wij graag dat het bij ons wordt gemeld en eerder mag ook ” aldus Veringmeier.

Veringmeier’s bureau (Informatieschakelpunt radicalisering) gaat na een melding kijken wat de gemeente al weet over die persoon. Als het nodig is beslist men dan tot de persoonsgerichte aanpak. “Dat doet Rotterdam nu ook al met veelplegers en hooligans. We zetten zoveel mogelijk betrokken instanties bij elkaar en maken een plan van aanpak om iemand uit de radicaliserende hoek te halen.” Ook

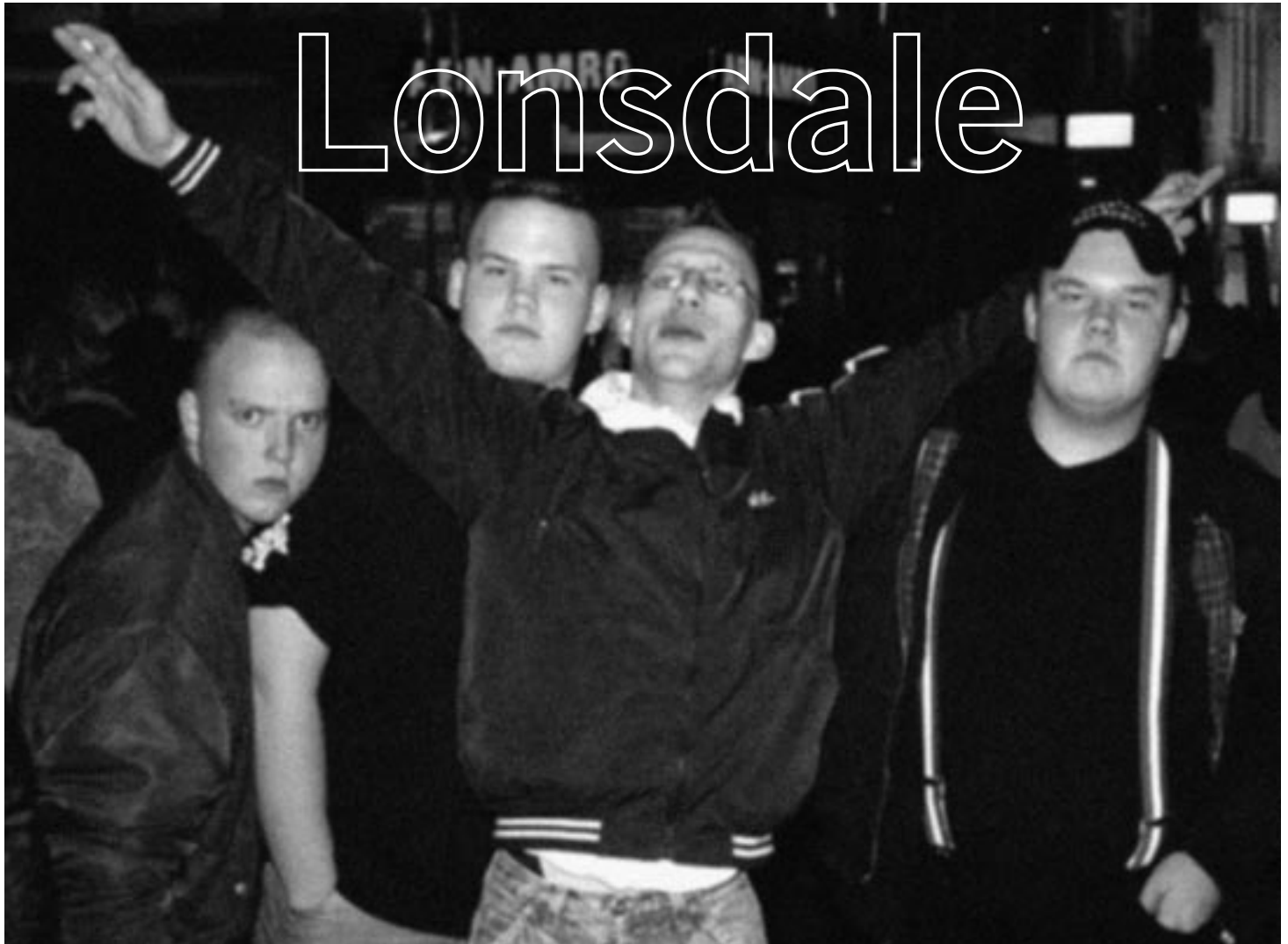
gaat op dat moment de informatie door naar de politie. “Het begint in die fase wel serieus te worden,” aldus Veringmeier. “en die aanpak is dus niet vrijblijvend. Het is dan ook echt wel de bedoeling dat iemand het gaat merken. Het begint met een brief van de burgemeester waarin je nog een keer uitdrukkelijk wordt uitgenodigd om mee te doen in de stad. Doe je dat niet dan wacht je een behandeling vergelijkbaar met de VIP-aanpak van de politie (very irritating police).”

Amsterdam lijkt nog niet zover te zijn. Volgens gemeentewoerster Mirjam Otten is het programma “Wij Amsterdam” nog erg in ontwikkeling. Amsterdam bekijkt of het mogelijk is goede indicatoren te ontwikkelen die ‘kenmerken’ van het proces van radicalisering karakteriseren, meldde Otten ons. “Deze kenmerken kunnen zich bijvoorbeeld richten op veranderingen in gedragingen en omgeving. Deze kenmerken zijn primair bedoeld voor de interne afbakening en het hanteerbaar maken van het complexe onderwerp.”

Net als Rotterdam wil ook Amsterdam ambtenaren in gaan zetten, maar wordt er geen informatie verzameld over personen. “Er worden eerst ervaringen opgedaan met het verzamelen van informatie over fenomenen en ontwikkelingen in de stad. Samen met betrokken partners binnen de gemeente, met name stadsdelen, kan informatie verder worden aangevuld en gezamenlijk geduid. Pas dan wordt een mogelijke aanpak ontwikkeld. Elk van deze elementen (verzamelen, duiden en aanpak) is nog in ontwikkeling. Op basis van opgedane ervaringen wordt gezocht naar een zorgvuldige, mogelijke en wenselijke richting.”

Ook heeft Amsterdam een andere visie op het gebruik van de op te zetten informatiehuishouding. “Het doel van de informatiehuishouding is het leveren van een bijdrage aan het tegengaan van radicalisering door de informatiepositie van de gemeente op dat punt te versterken en met behulp van deze informatie bestuurlijke interventies te faciliteren. De verzamelde informatie kan ook van waarde zijn voor de politie en haar partners, maar dat is geen primair doel.”

Beide gemeenten zeggen met de informatiehuishoudingen niet de AIVD voor de voeten te lopen. Volgens Veringmeier en Otten zijn ze bezig op een terrein waar de AIVD nog niet in zicht is. “En als informatie serieus ergens op duidt, dan wordt het natuurlijk wel doorgegeven.” Of de ambtenaren en hulpverleners er blij mee zijn deze taak toebedeeld te krijgen, die toch een inbreuk op hun vertrouwensrelatie met cliënten kan betekenen, moet nog blijken. Rotterdam zal in ieder geval regelmatig aan de gemeenteraad rapporteren hoe het programma vordert.

Lonsdale

Door de grote aandacht voor radicale moslimjongeren zou je bijna gaan geloven dat er geen andere extremisten in Nederland meer rond lopen. Dat is natuurlijk niet waar. Een andere groep jongeren waar extreme politieke ideeën een groeiend probleem zijn, zijn de zogenaamde “Lonsdalejongeren”, waar extreemrechtse ideeën populair zijn.

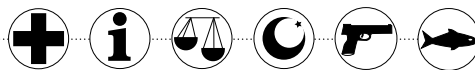
Lonsdalejongeren zijn ook bekend onder de naam “Gabbers” en worden zo genoemd omdat zij zich sinds enkele jaren vaak in kleding van het merk “Lonsdale” steken. Lang niet alle Gabbers houden er extreemrechtse ideeën op na, maar omdat een deel van deze jongeren zich wel op die manier profileert, worden Lonsdalejongeren – dus onterecht – allemaal gezien als extreemrechts.

Wat is er dan wel aan de hand? Binnen de Gabber-jeugdstyl is een deel van deze jongeren de afgelopen jaren geradicaliseerd tot rechts-extremist. Om hoeveel jongeren het hier gaat is moeilijk te zeggen, maar er wordt vanuit gegaan dat het om

enkele duizenden rechts-extremistische jongeren gaat. Deze jongeren hebben weliswaar extreemrechtse ideeën, maar verschillen onderling sterk. Er zitten geharde neonazi's tussen, maar ook meelopers of jongeren die wel wat tegen buitenlanders in het algemeen hebben, maar niet tegen de allochtone jongeren die ze zelf kennen. Het is een groep jongeren die moeilijk over één kam te scheren is.

Zijn deze rechtsradicale jongeren problematisch? Dat hangt ervan af hoe je er naar kijkt. Je zou verwachten dat deze rechtsradicale jongeren zich massaal aansluiten bij partijen of organisaties die dezelfde ideeën hebben als zichzelf. Dat gebeurt echter nauwelijks. De bestaande partijen sluiten onvoldoende aan bij de behoefte van deze jongeren en tegelijkertijd zijn de jonge, drugsgebruikende en vaak gewelddadige jongeren zelf een risico voor de partijen.

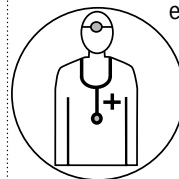
Waar het gevaar dan wel in zit is in het geweld waar deze jongeren bij betrokken zijn. Zij blijken betrokken bij veel ernstige geweldsincidenten (brandstichtingen, mishandelingen, vechtpartijen) met een racistisch of extreemrechts karakter. Het afgelopen jaar werden er bijvoorbeeld diverse moskeeën

Code rood: uitbraak van het GAI-virus

Nee, het is geen levensgevaarlijke mutatie van de vogelgriep, geen nieuwe vorm van HIV, ook geen Hepatitis G. GAI, wordt het voorlopig door deskundigen genoemd, Gebrek Aan Incasseringsvermogen heet het voluit. Hoe besmettelijk het is, is nog onduidelijk. Het is tot nu vooral bij mensen vastgesteld die anderen beschuldigen van besmetting met het nieuwe Gebrek Aan Incasseringsvermogen-virus.

In november 2005 werd minister Verdonk ernstig getroffen door het Gebrek Aan Incasseringsvermogen-virus. Er kon geen glimlach af toen Amsterdamse en Nijmeegse krakers hun huizen tooiden met spandoeken waarop stond: "Verdonk, nog steeds geen bloed aan je handen?" en "Levend, verbrand Rita bedankt!". Hard, dat wel, maar met een kern van waarheid. Na de brand in de gevangenis van Schiphol had de minister koel en afstandelijk gereageerd. Ook de pers verbaasde zich over de manier waarop zij zich drukker maakte om de in haar ogen adequate bewakers dan om de slachtoffers. Het GAI-virus hield de minister in zijn wurgende uitwerking. Ze diende een aanklacht in en veel spandoeken werden in beslaggenomen. Advocaten spanden een proces aan. Volgens hen was er geen sprake van smaad. De rechtbank gaf hen hierin gelijk. Volgens deskundigen heeft Verdonk de besmetting opgelopen toen ze een jaar eerder anderen beschuldigde van een gebrek aan incasseringsvermogen. Het was in

de woelige dagen na de moord op Theo van Gogh. Minister Donner dacht na over het strafbaarstellen van godslastering. En wat vond minister Verdonk? 'Hier ben ik echt tegen, de moslimgemeenschap heeft een lager incasseringsvermogen'.

Het GAI-virus kende al eerder een grote uitbraak onder columnist in Nederland. Nadat ze een tijd lang anderen beschuldigden van dit gebrek sloeg het in maart 2004 in hun eigen kringen toe. De AIVD had geschreven dat "te constateren valt dat een groeiend aantal moslims zich door opiniemakers en opinieleiders in het maatschappelijk verkeer onheus bejegend voelt". De columnisten raakten acuut en masse besmet door het GAI-virus. Bij enkelen werd het nadenkend vermogen tijdelijk uitgeschakeld, anderen hielden het helemaal voor gezien. Terwijl ze zelf toch altijd vlijmscherpe woorden kiezen in hun columns, werd een simpele constatering van de AIVD ervaren als een muilkorf. Eén van de belangrijkste kenmerken van het GAI-virus is volgens deskundigen dat het incasseringsvermogen van anderen laag wordt ingeschat terwijl het juist van de betrokken patiënt aangetast is. "Tot op heden hebben we nog geen succesvolle remedie tegen dit snel om zich heen grijpende virus", aldus professor Hwang. "Het lijkt er erg op dat het zenuwstelsel wordt aangetast en dat het relativeringsvermogen verdwijnt". Hwang verwacht veel lichttherapie. Maar hopen dat het snel weer zomer wordt.

in brand gestoken, in twee gevallen brandbommen gegooid in woonhuizen van buitenlandse gezinnen en enkele zware mishandelingen toegepast.

Wat bij al dit geweld opvalt is dat deze jongeren bijzonder vaak betrokken zijn bij massale vechtpartijen met allochtone jongeren. Vaak worden deze extreemrechtse jongeren daarbij als dader gezien, terwijl het in werkelijkheid vaak een stuk ingewikkelder ligt. Dit soort vechtpartijen zijn vaak een gevolg van opgelopen spanningen, waar vaak allerlei eerdere incidenten en scheldpartijen van twee kanten aan vooraf gingen. Een voorbeeld: een schietpartij, waarbij een Lonsdalejongere drie Marokkaanse jongens neerschoot, bleek voorafgegaan

Wanneer het tot landelijk beleid moet komen blijken plannen alleen gericht op de radicale moslims.

door serieuze bedreigingen door de Marokkaanse jongens. Die bedreigingen kwamen echter weer voort uit een eerdere mishandeling van een Marokkaanse jongen door andere Lonsdalejongeren.

Al met al dragen deze radicale jongeren zichtbaar bij aan politiek geweld en aan de toename van spanningen in Nederland. Dat wordt ook erkend door de overheid. In diverse rapporten over radicalisering worden de Lonsdalejongeren als een probleemgroep genoemd. Wanneer het echter tot landelijk beleid moet komen, blijken plannen alleen gericht op de radicale moslims. Op lokaal en regionaal niveau is er weinig lijn te ontdekken in het optreden tegen Lonsdalejongeren. De ene gemeente neemt zeer vergaande maatregelen na een relatief klein incident, terwijl op andere plaatsen nauwelijks wordt gereageerd op zeer ernstige incidenten. Gebrek aan kennis over de jongeren, gebrek aan communicatie tussen gemeentes met dezelfde ervaringen en gebrek aan overleg tussen bijvoorbeeld gemeente, politie, school en jongerenwerk staan een goede inschatting en oplossing vaak in de weg.

Bron: Monitor Racisme & Extremisme. Het Lonsdalevraagstuk/Eindredactie J. van Donselaar / Amsterdam: Anne Frank Stichting, 2005. Zie voor een online versie: http://www.annefrank.org/upload/downloads/lonsdale_webeditie.pdf

Hoofdspinsels

HOOFDDOEKRADE: 'GEEN PROVOCATIE OF UITERLIJK VERTOON, HET HOORT GEWOON BIJ MIJ.'

Bart Tromp, PvdA prominent schrijft in het Parool van 18 Augustus 2005: “De hoofddoekjesrage onder immigranten van islamitische afkomst is voor een groot deel uiting van dezelfde puberale rebellie en aanstellerij als het dragen van baseballpetten (liefst omgekeerd opgezet) door andere groepen. Overigens moet het wel een letterlijk oppervlakkige religieuze overtuiging zijn die zo afhankelijk is van bepaalde kleding.” De conclusie is duidelijk: “Als het dragen van een hoofddoekje geen religieuze plicht is, is het in veel gevallen ook geen individuele keuze, maar wordt het afgedwongen door familie.” Bart Tromp is nog gematigd in zijn woorden. Hij pleit voor een onderzoek naar onderdrukking door de moslim gemeenschap bij het dragen van een hoofd-

---

**De hoofddoek lijkt symbool voor
onderontwikkeldheid, achterlijkheid,
onderdrukking en uiteindelijk terrorisme.**

---

doek in navolging van de Commissie Stasi in Frankrijk dat uitmondde in een hoofddoek verbod. Na het burqa verbod dat door de Tweede Kamer sinds 20 december 2005 wordt bepleit, lijkt zo'n hoofddoek verbod in publieke ruimte een reële optie. De hoofddoek lijkt symbool te staan voor onderontwikkeldheid, achterlijkheid, onderdrukking en uiteindelijk terrorisme.

Discriminatie op grond van een hoofddoek lijkt dan ook algemeen gebruik, hoewel we er heel weinig over horen. Sultan Gün vertelt haar lijdensweg langs werkgevers in het NRC Handelsblad van 17 december 2005. Naziha Eddaoudi heeft niet zo heel veel slechte ervaringen al is ze wel een keer voor 'radicalist' uitgemaakt. “Veel mensen om me heen vinden wel dat wanneer je een hoofddoek draagt je veel dingen niet meer kunt doen in tegenstelling tot de moslima's die geen hoofddoek dragen.” Naziha Akazim (21) lid van de studentenvereniging Kmisa zegt dat ze vaak merkt dat ze wordt afgewezen door haar hoofddoek. “Ik probeer mezelf voor te houden dat een baan of stage dan gewoon te hoog gegrepen is”, relativeert ze haar teleurstelling. “Maar zodra ik hoor 'je moet wel bij het bedrijf passen' of 'je moet ook het bedrijf kunnen vertegenwoordigen' dan weet ik wel ongeveer hoe laat het is.” Naziha Eddaoudi (27 jaar) is een Amsterdamse actief in

Virtuele identiteit: Mo879

dezelfde partij van Tromp en draagt al sinds haar 21ste een hoofddoek. “Het is geen provocatie, geen uiterlijk vertoon van mijn geloof, geen mode gril, geen gedwongen daad door mijn ouders. Nee het hoort bij mij, het is van mij en zo ben ik. Sommige mensen gaan er gewoon mee om. Zo was er een arts waar ik werkte die het nog niet eens was opgevallen dat ik een hoofddoek droeg, die op een gegeven moment vroeg of ik die altijd droeg.” Naziha Eddaoudi is wel trots op het feit dat ze een hoofddoek draagt. “Het hoort bij mij en mijn geloof en ik loop liever niet te koop met mijn geloof omdat het iets is wat je zelf ervaart. Maar zonder hoofddoek mis ik iets.” Waarschijnlijk zal Bart Tromp dat nooit begrijpen zoals zoveel Nederlanders, want voor hen is het een ‘onderdrukking’ en ‘puberale rebellie en aanstellerij’. Ja misschien is het wel een teken van onderdrukking, niet van die vrouw door haar directe omgeving, al zal dat wel voorkomen, maar

Discriminatie op grond van een hoofddoek lijkt algemeen gebruik

van die vrouw door de samenleving. “Als je in Bakkum of Maarssen rondloopt dan wordt je wel aangekeken alsof die mensen denken ‘daar komen ze aan’, de vooroordelen spatzen er af, zonder dat ze een woord met me gewisseld hebben,” zegt Naziha Eddaoudi. Moet je die hoofddoek dragen van je man, wordt Naziha Akazim vaak gevraagd. “Als ik dan zeg dat ik die nog niet heb, dan is de conclusie meestal dat het van mijn vader moet. Best wel komisch allemaal!”

Is het strafbaar om veel van de Islam te weten? Ben je verdacht als je veel van de Islam weet en mensen daarover vertelt? En ben je verdacht als je loopt te schelden op het Westen en de Verenigde Staten? Ja. Althans, dat ervoer Mo879 oftewel Rifo79. “Mo879”, zoals hij zich noemt, is in het dagelijks leven onderhoudsmonteur van liften en gebruikte de nickname “Rifo79” op internet. Veel mensen gebruiken zo’n schuilnaam. Dat is ook niet strafbaar. Een beetje anoniem kankeren kan ook geen kwaad. Het hoeft niet alleen maar love, peace en hapiness te zijn. “Mo879” begaf zich in maart 2004 onder de nickname Rifo79 op de forums van Marokko.nl. Hij had een ‘meisje’ ontmoet en wilde met haar een beetje msn-en, chatten, discussiëren en in de anonimiteit aftasten. Niets mis mee. Hij is nu met het meisje verloofd. Naast de fora over Marokko en Yasmina, bekeek hij ook zo nu en dan fora over actualiteit en islam.

Mo879: “Ik voel me wel moslim, maar doe er weinig mee. Het is een paar jaar geleden dat ik in de moskee ben geweest. Ik schaam me daar wel een beetje voor.” Tijdens de discussie op marokko.nl laat Rifo79 soms zien dat hij zich wel verdiept heeft in de Islam. In één van de discussies met ‘Arabchristen’ beredeneert Rifo79 zeer uitgebreid dat de kruisiging van Jezus niet waar is. Een theologische discussie waarvan hij nu spijt heeft, omdat hij denkt dat hij mede door zijn kennis van de Islam in de verdachtenbank terecht is gekomen.

“Vier dagen na de moord op Theo van Gogh staan er plots dertien mensen van politie en justitie om 1.00 uur 's nachts in het huis van mijn ouders waar ik woon,” zegt Mo879. Hij wordt ervan beschuldigd dat vanaf zijn ip-adres e-mails zijn verstuurd door Mohammed B. Na het verhoor in zijn huis krijgt hij een verklaring op een kladblok te lezen en moet die ondertekenen. Zijn computer, twee mobiele telefoons, een agenda, cd's met games en lege cd's worden in beslag genomen.

Even is ‘Rifo79’ een nationale bekendheid als het Radio 1-Journaal op 16 november 2004 meldt dat Rifo79 de nickname is van Mohammed B. die Theo van Gogh vermoordde. Het Radio 1-Journaal zegt zich te baseren op het politiedossier. Het Parool schrijft dezelfde dag dat Rifo79 266 berichten heeft achtergelaten op marokko.nl. “Op 2 november nam hij om 00.27 uur nog deel aan een discussie over joden... Ruim acht uur later zou hij in de Linnaeusstraat Van Gogh vermoorden,” wisten de wakkere journalisten van het Parool te melden. Eerder zei hij volgens het Parool op het forum over westerse militairen in Irak: “Ik hoop echt dat ze stuk voor stuk als gebraden varkentjes terugkomen. Zonder hun rotkoppen natuurlijk.”

Mo879 een half jaar later: “Ik ben boos en kwaad op de Verenigde Staten. Hoeveel burgerslachtoffers zijn er niet in Afghanistan en Irak gevallen? Ik vind het terecht dat je jezelf verdedigt en kan me voorstellen dat er mensen zijn die niet meer te houden zijn.” Drie weken na de inval van de politie moet hij op bureau Meer en Vaart verschijnen. Twee rechercheurs laten hem de uitdraai zien van alles dat hij heeft geschreven op marokko.nl, maar niet de e-mails die afkomstig zouden zijn van zijn ip-adres. Als hij daarnaar vraagt krijgt hij geen antwoord. Hij moet alleen bevestigen dat de uitgedraaide berichten van hem zijn. Mo879 voelt zich verraden door Marokko.nl. In de anonimiteit heeft hij misschien harde dingen gezegd, maar dat hij Mohammed B. zou zijn? Hij heeft zijn spullen nog steeds niet terug als we met hem spreken in juli 2005. Er is ook geen klacht tegen hem ingediend. ‘Elke keer denk ik dat ik de spullen vandaag terugkrijg, maar nee.’

DE VAGE GRENS TUSSEN VERSTOREN EN STALKEN

Overheidsstalking

De NCTb coördineert een aanpak gericht op ‘verstoring’ van radicaliseringshaarden. Niet echt opvallend, maar na een paar keer doorklikken op de website van De Nationale Coördinator Terrorismebestrijding (www.nctb.nl) staat het er wel. “Radicaliseringshaarden zijn organisaties of locaties, waar bijvoorbeeld sprake is van een anti-westerse, anti-integratieve opstelling en/of niet-transparante financiële situatie. Soms biedt de strafrechtelijke weg onvoldoende soelaas. In dat geval wordt door de verschillende betrokken overheidsinstanties gecoördineerd en gezamenlijk opgetreden. Doel is de radicaliseringsprocessen te beteugelen”.

Waar strafrecht ‘onvoldoende soelaas’ biedt zet de Nederlandse overheid sinds enige tijd ‘verstoring’ in. NOVA bestede op 13 oktober 2005 een uitzending aan het nieuwe verschijnsel. NOVA berichtte dat het om 8 mannen zou gaan die uit kringen van de Hofstadgroep kwamen. In Amsterdam, Schiedam en Amersfoort zou onder regie van de burgemeester worden verstoord. Het verstoren houdt in dat de politie en de gemeente op alle mogelijke manieren de betrokkenen duidelijk maken dat ze in de gaten worden gehouden. Buurtregisseurs en politie vielen bijvoorbeeld een vrijgelaten verdachte in Schiedam dagelijks meerdere malen lastig. Volgens Tjibbe Joustra, Nationale Coördinator Terrorismebestrijding, wordt “voor persoonsgericht verstoren gekozen als het nodig wordt geacht een persoon zodanig in de gaten te houden dat het hem of zijn omgeving duidelijk wordt dat hij onderwerp is van enigerlei overheidsoptreden, zonodig met gebruikmaking van andere wettelijke bevoegdheden, zodat de persoon

feitelijk geen rol meer zal kunnen spelen in aan terrorisme gerelateerde zaken. Een verdere ontwikkeling van een dergelijk persoon tot bruikbare partner in terroristische activiteiten wordt daarmee voorkomen.”

Voor dergelijke ferme maatregelen (wat is de grens tussen storen en stalken) een vage omschrijving. Dat merkte ook Jolanda W. uit Amsterdam. Op 12 augustus 2005 werd zij van haar bed gelicht door een arrestatieteam van de Amsterdamse politie. De politie was getipt dat er ergens in een pand in Amsterdam Noord aanslagen werden voorbereid. Het was vlak voor de start van Sail en volgen Jolanda W. had de politie te weinig tijd en moeite genomen de tip te controleren. Er werden geen explosieven gevonden en Jolanda W. werd weer vrijgelaten.

Begin oktober merkte Jolanda W. dat ze hinderlijk werd gevolgd. Ze werd regelmatig opgebeld door een agent en dagelijks hield de politie haar huis in de gaten. “Vaak stappen ze uit de auto of bellen ze aan, het is buiten alle proporties, mijn kinderen zijn doodsbang, en ik kan zelf ook nauwelijks slapen,” aldus Jolanda W.

Volgens burgemeester Cohen was het verstoren noodzakelijk omdat Jolanda W. een bedreiging vormt voor de openbare orde. Er zouden cassettebandjes met zeer radicale teksten bij haar zijn gevonden en ze had contacten met iemand die contact heeft gehad met de Hofstadgroep.

Volgens Jolanda W. was dit alles niet waar. “Het is toch te gek voor woorden dat ze me zo achtervolgen. De politie ziet me

als potentiële terrorist, puur en alleen omdat ik een hoofddoek draag,” zei Jolanda W. in het Parool. Volgens Jolanda kwam de informatie van haar man. “Er zijn zoveel nare dingen gebeurd met mijn ex-man. Ik had in 2002 net een nieuwe woning gekregen hier in Noord en zag dit als een veilige plek. Maar mijn ex-man kwam steeds langs. Hij verspreidde allerlei verhalen in de buurt. Ook zei hij dat ik moslimextremist ben. Ik heb toen de politie ingeschakeld. Gelukkig kreeg hij in 2004 een straatverbod en is hij nu terug in Marokko. Na het straatverbod werd het rustiger. De kinderen en ik begonnen ons vrijer te voelen. Ons leven kwam weer op orde.”

Om de stalking door politie en gemeente te stoppen spande Jolanda een kort geding aan. De rechtbank bepaalde dat het verstoren onmiddellijk diende te stoppen. Haar contact met iemand die weer in contact zou staan met de Hofstadgroep bleek ging niet verder dan het feit dat haar kinderen een tijdje door de man naar school gebracht werden in zijn auto. Toen Jolanda een eigen auto kreeg bracht ze haar kinderen zelf naar school en verbrak elk contact met de man. De rechtbank bepaalde ook dat het niet ter zake doet dat ze erg gelovig is. De streng islamitische geloofsovertuiging kan alleen een bijkomende omstandigheid vormen en mag op zichzelf geen reden tot versterking zijn,” aldus de rechtbank.

Belangrijk is de overweging van de rechter. “Aannemelijk is dat deze maatregelen bij de ‘verstoorde’ tot grote psychische druk leiden, mede omdat het voortdurende politieoptreden ook de buurt niet kan ontgaan,” aldus het vonnis. Zo’n inbreuk is alleen gerechtvaardigd, stelt het Europees verdrag

‘De streng islamitische geloofs-overtuiging mag op zichzelf geen reden tot versterking zijn,’

voor de rechten van de mens, als aan een aantal voorwaarden is voldaan. Het verstoren van W. moet onder meer ‘noodzakelijk’ zijn en de gronden waarop het gebeurt, moeten ‘relevant en toereikend’ zijn.

Jolanda W. was erg blij met de uitspraak, die de rust in haar leven terugbracht. Ook toonde ze zich verheugd voor anderen die eventueel hetzelfde overkomt. “Zij kunnen nu ook naar de rechter stappen. Om alleen op grond van je hoofddoek een terrorist te worden genoemd, is heel erg. Ik hoop dat ze daar in de toekomst voorzichtiger mee omspringen.”

De uitzending van NOVA

http://www.novativ.nl/index.cfm?cfid=500299&cftoken=98896648&ln=nl&fuseaction=videoaudio.details&reportage_id=3791

Omgekeerde bewijslast

STEL JE VOOR. JE WOONT IN NEDERLAND, misschien ben je er wel geboren, maar je moet toch nog steeds je (voorlopige) verblijfsvergunning verlengen bij de vreemdelingendienst. Of je bent net gevlucht en vraagt op Schiphol asiel aan. Of je wil je vrouw en kinderen over laten komen, trouwen met iemand uit een ander land. Okee, dat is al allemaal niet zo eenvoudig, maar gemakkelijker wordt het met de plannen van de regering zeker niet.

De regering wil vreemdelingen strenger controleren op mogelijke betrokkenheid bij terrorisme. Bij het stempelen bij de vreemdelingenpolitie, bij een aanvraag voor asiel of gezinshereniging bij de immigratiedienst of al bij het inchecken in het vliegtuig wil de regering dit doen. Alle bestanden met informatie over vreemdelingen worden gekoppeld met die van de inlichtingendienst. Technisch zijn er nog problemen, niet alle informatie is zomaar te koppelen. Bovendien worstelen de diensten met een ander groot probleem: met welke kenmerken moet je de bestanden doorzoeken? Wat is eigenlijk het profiel van een terrorist?

Toch maakt het nu ook al uit of je Nederlander bent of niet. De inlichtingendienst geeft ook nu aan de immigratiedienst informatie door over mogelijke betrokkenheid bij terrorisme. De immigratiedienst kan op die grond iemand dan uitzetten. De laatste twee jaar is dit een tiental personen overkomen. Recentelijk nog de imams van de Al Fourkan moskee uit Eindhoven.

We spraken hierover met Marq Wijngaarden, advocaat van het kantoor Böhler, Franken, Koppen en Wijngaarden, dat ook veel verdachten van terrorismezaken verdedigt. Marq Wijngaarden noemde als grootste punt van kritiek de oncontroleerbaarheid van de AIVD informatie. “Je kan de achtergrond van die informatie niet onderzoeken, want de AIVD houdt echt alles geheim. Je krijgt dus een omgekeerde bewijslast. Heel soms, maar dan moet je wel heel concreet aantonen dat er twijfel is over de informatie, krijg je compensatie”. Die twijfel wist Wijngaarden naar boven te halen in de zaak van de imams uit Eindhoven. “Conclusies van het ambtsbericht waren bijvoorbeeld gebaseerd op de preken van de imams, maar die preken stonden niet eens in de informatie. Die informatie was erg onvolledig. Ook maakte de AIVD geen onderscheid tussen salafisme en de geloofsleer van de imams”.

Wijngaarden vindt dat Nederland de uitzettingen misbruikt. “Nu zie je bijvoorbeeld dat alle mensen die zijn vrijgesproken in terrorismezaken, op basis van dezelfde AIVD informatie wel worden uitgezet”, aldus Marq Wijngaarden. “Wat geen bewijsmateriaal is in strafzaken, wordt dat in vreemdelingenzaken plotseling wel”.

Een aantal uitzettingen kan niet plaatsvinden omdat in de landen van herkomst gemarteld of gefolterd wordt. Het gaat dan bijvoorbeeld om Egypte, Syrië en Algerije. De regering denkt er over om, met de toezegging van diplomatieke garanties, mensen toch uit te gaan zetten naar deze landen. Een adviescommissie op het gebied van buitenlandse zaken heeft de regering dit echter afgeraden. Volgens deze commissie is het martel- en folterverbod absoluut en vormen diplomatieke garanties geen enkele waarborg voor een zorgvuldige behandeling.

De gekrulde tenen van Ali Eddaoudi

AAN HET WOORD: ALI EDDAOUDI, GEESTELIJK VERZORGER IN DE BREDASE GEVANGENIS.

“Je moet ook enigszins volwassen zijn voor de islam, wil je het begrijpen. Religie is niet zo maar even van ik doe wat er in die koran staat. Dat moet je wel overwogen doen, daar moet je over nadenken. Daar moet je ook over kunnen filosoferen.” Aan het woord is Ali Eddaoudi, geestelijk verzorger in de Bredase gevangenis. Eddaoudi is soms te zien in actualiteiten programma's als NOVA.

Als je niet fatsoenlijk over kwesties communiceert vanuit enerzijds de islam maar anderzijds ook met een been in de samenleving, dan krijgen jongeren niet de bagage mee die zij zouden moeten krijgen. Ik sprak laatst een jongen die zei dat volgens de Koran een overval plegen mag, want het zijn toch ongelovigen. Zijn overtuiging was gebaseerd op een enkele passage in de koran waarin iets staat over de oorlogsbuit. Maar dat is een oorlogssituatie. We bevinden ons niet in een oorlogssituatie, maar die jongen was al zover dat hij vond dat alle mensen die niet moslim zijn in dit land, tegen de islam waren. Als dan een malloot als Zalm gaat roepen het is oorlog, dan geef je die jongens gewoon gelijk. Soms vind ik het echt kinderspel wat daar in Den Haag gebeurt. Ik zit dan met gekrulde tenen te kijken en denk ben jij een minister, dat je dit zo zegt. Zo impulsief, zo simpel reageren, zo simplistisch, en niet beseffen dat je zo veel invloed hebt op degenen die aan het kijken zijn.” We spreken Ali Eddaoudi in de multifunctionele geloofsruimte van de gevangenis. Achter het altaar is een ruimte voor de moslims ingericht. “Nederland moet de islam gaan erkennen. Het is niet meer de joods-christelijke samenleving. Het zou buitengewoon verstandig zijn dat Nederland de islam als een godsdienst gaat zien die ook bij Nederland hoort. Dan baken je het af, maak je het helder en geef je ook de moslims die je wel aan je zij-

de hebt het gevoel van ‘hé, jullie zijn ook van ons’. Zelfs ik heb nog steeds niet het gevoel dat mijn geloof gewaardeerd en erkent wordt. Sterker nog, soms voel je, je echt bijna een kakkerlak in deze samenleving. Ik kan er mee omgaan, maar tientallen, duizenden andere jongeren niet.” Eddaoudi is een betrokken Nederlander. Poogt actief ook te werken aan de samenleving, maar wil wel zijn individualiteit behouden. Hij stond samen met enkele andere mensen aan de basis van koerswijziging.nl.

Dus je moet bij de wortel beginnen en zorgen dat je ook die hoogopgeleide een plek krijgen, en hun geloof een plek krijgt waardoor je ze gewoon wilt. En waardoor je als overheid meer kans maakt, meer creëert in de zin van de islam is van ons, en de jongens moeten hier een plek hebben. Zo simpel is dat. Nu is het veel meer van ‘je moet uitkijken, het is een gevaar, het is link’. Notabene de Paus heeft vorig jaar zelfs een brief geschreven waarin hij katholieke vrouwen waarschuwt voor moslimmannen, omdat steeds meer katholieke vrouwen moslim worden. De kerk, een orgaan waarvan je toch toenadering tot elkaar verwacht. Een samenleving waarin vrouwen aan de ene kant worden beschermd, heel erg zelfs, de Hirsi Ali's en dat soort mensen worden met pantserauto's vervoerd en beveiligd omdat ze voor vrouwen op-

Religie is niet zo maar even van

‘ik doe wat er in die koran staat’.

komen. Prima, allemaal goed. Maar tegelijkertijd zijn het dezelfde mensen die vrouwen uitsluiten. Je zal maar een zusje hebben die een hoofddoek draagt en nooit een stageplek krijgt.”

Eddaoudi praat gepassioneerd, maar zeker niet alleen maar negatief over de toekomst. “Het zijn van die kleine dingetjes die je kunt doen om het gevoel te geven we werpen ons ook in de bres voor die vrouwen. Waarvoor zou een moslimvrouw met een hoofddoek niet volwaardig zijn? En bovendien geef je moslims ook nog het gevoel voor iedereen is er ruimte. Dus die moslims zijn ook gedwongen zo te denken over anderen. Dan zijn zij dus ook gedwongen om tolerant te zijn t.o.v. homo's, lesbiennes, mensen in korte rokjes. Op het moment dat je mensen in hokjes stopt, geef je in feite alle vrijheid weer aan die mensen om in hokjes te denken. Dus moslims worden, in mijn ogen bekrompen gemaakt.”

Strafbaar denken

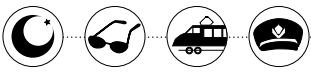
Met een luide knal wordt de voordeur van een huis in Den Haag opengeblazen. Zwaarbewapende leden van een arrestatieteam dringen naar binnen en arresteren de twee inwoners, Tarek en Ali. Ze worden in een cel opgesloten en mogen met niemand contact hebben. Ze krijgen alleen een advocaat te spreken. Die kan hen ook niet helpen, want justitie wil niet vertellen wat voor bewijsmateriaal er is. Alleen de beschuldiging wordt vermeldt: samenspanning tot het plegen van een terroristisch misdrijf. Tarek en Ali ontkennen de beschuldigingen.

Twee jaar later moeten ze voor de rechter verschijnen. Al die tijd hebben ze in de cel gezeten. In de rechtszaal presenteert justitie het bewijs. Tarek en Ali zouden hebben afgesproken het kamerlid Geert Wilders te vermoorden. Het bewijs daarvoor is afkomstig van de Algemene Inlichtingen en Veiligheidsdienst. Hoe de AIVD aan dat bewijs is gekomen, blijft geheim. Tarek en Ali protesteren. Misschien hebben ze ooit in een overmoedige bui wel wat stoere uitspraken gedaan. Maar ze zijn nooit echt van plan geweest Wilders te vermoorden. Voor de rechter maakt dat niet uit. Het tweetal wordt tot hoge straffen veroordeeld.

Science fiction? Niet in Nederland. Als twee mensen afspreken een aanslag te plegen, zijn ze strafbaar. Ook als het alleen maar stoere praat is, en ze verder niets doen om het misdrijf voor te bereiden. Dat is het gevolg van een van de vele nieuwe wetten in Nederland om terrorisme te bestrijden. Net zoals het mogelijk is om informatie van de geheime dienst te gebruiken om iemand te veroordelen, zonder dat advocaten of de rechter kunnen controleren of die informatie wel klopt. De politie mag ook veel eerder in iemands leven gaan snuffelen. Als een jonge moslim zijn baard laat groeien, een djelba gaat dragen en een 'radicale' moskee bezoekt, kan dat al reden zijn om een onderzoek in te stellen.

De Nederlandse regering denkt zo terrorisme beter te kunnen bestrijden. Maar veel mensen, waaronder rechters, hebben grote kritiek op de nieuwe wetten. Het denken wordt strafbaar, vinden ze. Politie en inlichtingendiensten mogen in het leven van mensen snuffelen op basis van vage 'aanwijzingen'. Surf je wel eens over internet op zoek naar informatie over de wandaden van de Amerikanen in Irak? Roep je in het openbaar wel eens iets radicaals? Het is voldoende om in de kaartenbakken van de politie en inlichtingendienst te komen te staan. Er is steeds minder bewijs nodig om iemand celstraf te geven. Dat is een gevaarlijke ontwikkeling.

Zullen de nieuwe wetten helpen om terrorisme te bestrijden? Waarschijnlijk niet. Wel wordt het risico veel groter dat onschuldige mensen worden lastiggevallen, of in de cel belanden. Want geheime diensten en de politie maken wel eens fouten. Denk maar aan de massavernietigingswapens die in Irak zouden zijn.

De terugkeer naar de NSB-staat

De grootste angst van Nederlandse xenofobische islamofoben is de stichting van een Islamitisch Kalifaat in Nederland. Dit alles heeft te maken met het vooruitzicht van een groeiende moslimbevolking in Nederland. Seculiere extremisten zijn er voornamelijk na de 2^e wereldoorlog goed in geslaagd de uitoefening van bijvoorbeeld de christelijke religie in de publieke ruimte volledig uit te bannen. Nadat het deze extremisten gelukt was om de scheiding tussen kerk en staat in die botte, christelijke koppen geramd te krijgen ging men over op moslims. Talloze miscalculaties van cultuurverschillen, mede ingegeven door moslims in Nederland zelf, werden gebruikt om de ondertussen gebruikelijke semi-intellectuele shit over moslims heen te gooien in de publieke opinie. Mede gevoed door acties, ingezet door slecht geïnformeerde c.q. verdwaalde zielen die naar eigen zeggen 'een ideologie' aanhangen maar niet duidelijk kunnen maken wat deze ideologie nou precies inhoudt, slikken de xenofoben in de Nederlandse samenleving de reacties die dit allemaal oproept vanuit de politiek als zoete koek en wordt zodoende de NSB-mentaliteit, die we na de 2^e wereldoorlog uitgeroeid dachten te hebben, wederom ingevoerd.

De Nederlandse regering anno 2005 gaat er prat op met name imams die niet in 'het gareel' lopen te deporteren. Daarnaast stimuleert de regering burgerlijke waakzaamheid op 'verdachte' zaken en heeft men zelfs folders geëxploiteerd, die aangeven wat te doen in geval van dreigend terrorisme. Een concrete uitslag van deze NSB-achtige opvoeding, zijn de 2 heren die ten onrechte uit een trein werden geplukt, omdat zij net iets te vaak gebruik maakten van het toilet in de trein waarin zij zich bevonden.

Tussen de regels door is wat ik zie een vrijbrief die moslims in het algemeen vogelvrij verklaart. Een baard, traditionele islamitische kledij, een rugzak en het jezelf begeven in de menigte staan garant voor het veroorzaken van een bijna paranoïde oplettendheid van burgers die denken dat zij in staat van oorlog verkeren met een nog nader te beschrijven bezetter van 'hun grondgebied'. Dit allemaal, in het kader van bestrijding van terrorisme. Waar men aan voorbij gaat is de oorzaak hiervan. Ik kan me namelijk herinneren dat de goede Nederlandse economie, halverwege jaren '90, er voor zorgde dat etnische verschillen er helemaal niet meer toededen en extreem nationalisme was steeds meer iets van de jaren '50: uit de mode. Aan alle kanten ervoer men een gebrek aan iets waar men zich als groep aan kon identificeren en dat resulteerde weer, let wel: puur uit verveling dankzij de economische bloei waar bijna iedereen van meeprofitteerde, in het organiseren van groepen die elkaar als vijanden gingen bestempelen. Op wereldpolitiek niveau gebeurde tegelijkertijd een aantal zaken die voor sommige mensen meer dan goed uit kwamen om te gebruiken voor de rechtvaardiging van hun houding. Daarna, 'it was curtains'. Want het was duidelijk dat een alleen goede economie niet volstaat voor het mentaal in het gareel houden van een bevolking.

Ondertussen lijken zelfs moslims onder de druk gebukt te gaan en hun uiterlijk vertoon aan te passen naar Nederlandse maatsta-

ven. Men maakt zich ondergeschikt aan de islamofoben omdat men, net als die islamofoben, bang is. De vraag is alleen: waarvoor? Islamofoben zijn niet herkenbaar in uiterlijk en net zo min steeds meer moslims. De definiëring van 'een radicale moslim' is nog steeds niet gecompleteerd maar alles lijkt erop te wijzen dat iemand met baard en islamitische kledij een radicale moslim is en daar houdt de definitie dan ook met een op. En die zijn gevaarlijk, in de ogen van islamofoben. Een bijna uitgekauwd onderwerp, terwijl er juist nog zoveel valt te bespreken. Probleem is alleen, als niemand wil luisteren ben je niets meer dan een schreeuwer in een overbevolkte woestijn waar niemand is. Tegelijkertijd grijpt Nederland terug naar de tactieken die men in de nasleep van de 2^e wereldoorlog zo veroordeelde: burgers mogen elkaar aangeven op basis van minimale zaken en hele 'zwarte lijsten' met namen van zogenaamd potentieel kwaadaardige moslims worden bijgehouden. In extreme gevallen worden mensen zelfs door de politie nadrukkelijk in de gaten gehouden, zonder dat er enige redelijke aanleiding voor is.

Niemand wil in een politiestaat leven, ook moslims niet, maar Nederland is het in praktijk al. Moskeeën worden zonder par-

---

'Nederland grijpt terug naar de tactieken die men in de nasleep van de 2e wereldoorlog zo veroordeelde.'

---

don bestempeld als 'radicaal' en gezien de Nederlandse definitie van die term wil je er als moslim niet meer gezien worden. Tegelijkertijd krijgen mensen met kwaadaardige intenties steeds meer vat op moslimjongeren, omdat die de moskee links laten liggen en elders hun islam praktiseren, waarbij de controle op met wie die jongeren in aanraking komen volledig uit beeld raakt. Nederland probeert wanhopig iets te doen aan haar problemen en grijpt daarbij naar middelen die van voor de beschaving stammen en creëren daarmee meer vijanden dan vrienden onder de Nederlandse moslimbevolking. Met de actie-reactie-theorie in gedachten, hou ik mijn hart vast voor de toekomst en bid ik voor een oplossing die allen ten goede komt, want omdat dialoog een scheldwoord lijkt te worden, lijkt dat het enige dat ik, als moslim zijnde, nog kan doen.

M.R. Jabri

Wie wat bewaart, heeft...

IODE GEBOD: *“Ga na welke gegevens over gebruikers momenteel in het kader van de bedrijfsvoering van de bibliotheek worden bewaard en hoe lang. Beperk het bewaren van gegevens tot hetgeen echt nodig is voor de bedrijfsvoering en voor de dienstverlening. Zorg hierbij dat dit geschiedt in overeenstemming met de Wet Bescherming Persoonsgegevens (WPB).”*

Het bovenstaande tiende gebod klinkt als een interne nota van een geheime organisatie, het is alsof de organisatie iets wil toedekken, verbergen. Het tiende gebod komt echter uit de publicatie ‘Aanwijzingen voor bibliothecarissen bij de omgang met Justitie inzake verzoeken om gegevens te verstrekken over gebruikers van de bibliotheek.’

FOBID, de Federatie van Organisaties in het Bibliotheek- Informatie- en Documentatiewezen, heeft tien geboden opgesteld voor bibliotheken hoe om te gaan met de informatie die zij van hun klanten krijgen en die zij onder bepaalde omstandigheden moeten afstaan aan politie en justitie. De wet die dit bepaald heet de Wet Bevoegdheden Vorderen Gegevens en is in juli 2005 aangenomen. Deze wet maakt het mogelijk voor politie en justitie om zogenaamde ‘identificerende gegevens’ te vorderen van instellingen en bedrijven.

De informatie die de bibliotheken in hun bezit hebben en die door politie en justitie opgevraagd kunnen worden zijn de woon- en verblijfplaats van de leden, welke boeken, cd's, dvd's zij geleend hebben en welke zoektermen zij hebben ingezien in het bibliotheek zoekstelsel.

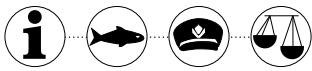
Deze informatie verzamelen de bibliotheken om haar leden beter van dienst te kunnen zijn. Leen je wel eens het boek ‘Jihad’ van Ahmed Rashid, of de cd ‘Holy Terror’ van de Last Poets of de game ‘War of the Century’ dan staat dat in het archief van de bibliotheek. Deze gegevens worden bewaard omdat bibliotheken willen weten of het boek ‘Jihad’ van Rashid populair is of niet. Als het 365 dagen van het jaar is uitgeleend, schaft de bibliotheek een extra exemplaar aan om andere leden ook van dienst te zijn. Zo ook met alle cd's van de Last Poets. Zijn die altijd uitgeleend, dan wordt de nieuwste cd van de groep ook meteen besteld. Als kennis centrum probeert de bibliotheek iedereen bij te staan in zijn zoektocht naar informatie en kennis. Een verrijking voor iedereen.

De nieuwe wet, Wet Bevoegdheden Vorderen Gegevens, maakt het mogelijk dat een onderzoeker bij een bibliotheek kan opvragen wie bijvoorbeeld boeken over Hitler heeft geleend, of boeken over Osama Bin Laden of de Moslim Broe-

ders. De informatie van een lener kan door politie en justitie al worden opgevraagd als er geen concrete verdenking is. Senatoren Jurgens (PvdA) en Beeten (CDA) moeten in het blad voor bibliothecarissen IP toegeven dat het begrip ‘verdenking’ wordt opgerekt.

Al voor de invoering van de wet klonnen de bibliotheken in de pen om hun bezwaren op te schrijven. “Er zijn weinig instellingen in democratische samenlevingen waarin het burgerlijk karakter van die samenlevingen zo duidelijk tot uitdrukking komt als de Openbare Bibliotheek,” schrijven ze. “De Openbare Bibliotheek is van en voor de burgers en stelt hen belangeloos in staat, binnen de grenzen van de wet, informatie te verwerven en te gebruiken en zich een oordeel te vormen over de wereld om hen heen.” En de bibliotheken constateren dat: “het wetsontwerp diep ingrijpt in de verhouding tussen de staat en haar onderdanen. Zelfs in de Openbare Bibliotheek is de burger bij aanvaarding van dit wetsontwerp niet meer veilig voor de ongevraagde en ongezochte bemoeienis van de staat. Dat druist in tegen de doelstelling van bibliotheken om gebruikers onbelemmerde toegang tot informatiebronnen te verschaffen, met waarborging van hun persoonlijke levenssfeer.”

Buro Jansen & Janssen onderzoeksburo naar politie en inlichtingendiensten

Buro Jansen & Janssen doet onafhankelijk onderzoek naar politie en inlichtingendiensten in Nederland en Europa. De overheid moet zorgvuldig met de rechten en plichten van inwoners van Nederland en Europa omgaan maar dat gebeurt lang niet altijd. Buro Jansen & Janssen doet om die reden onderzoek naar onder andere: de identificatieplicht, af luistermethodes, informanten en infiltranten, terrorismebestrijding en cameratoezicht. In het verleden is onderzoek gedaan naar: vluchtelingen en de inlichtingendiensten, pepperspray en demonstratierecht in Den Haag. Buro Jansen & Janssen kijkt bij dit onderzoek naar de wetten en regels, de praktijk op straat en verhalen van mensen. Buro Jansen & Janssen publiceert hierover in een eigen nieuwsbrief de 'observant', op een eigen website, in boeken en in kranten en weekbladen.

Wil je op de hoogte blijven van ons werk? Abonneer je dan via de website op de digitale nieuwsbrief.

Lezing en/of debat over terrorismebestrijding, mensen- en burgerrechten en radicalisering

Buro Jansen & Janssen geeft ook lezingen over recent onderzoek en treedt graag in debat. Bij een debat gaat het met name om de dialoog en staat ons onderzoek niet direct centraal.

Bijeenkomsten kunnen gaan over de wetten die in het kader van terrorismebestrijding recentelijk zijn ingevoerd en de bescherming van mensen- en burgerrechten. Maar ook over: 'terroristische aanslagen en de inmenging of invloed van inlichtingendiensten' of 'wat is radicaal en hoe gevaarlijk is radicalisme eigenlijk'?

Neem contact op met Buro Jansen & Janssen mocht u ons uit willen nodigen voor een debat of een lezing.

Buro Jansen & Janssen, Postbus 10591, 1001 en Amsterdam, tel. 020 6123202, info@burojansen.nl, www.burojansen.nl

HET NIEUWE BOEK VAN BURO JANSEN & JANSSEN

Onder druk Terrorismebestrijding in Nederland

voor **€18,50** te koop in de boekhandel
of te bestellen via www.burojansen.nl

Joost Oranje over 'Onder druk' in in NRC Handelsblad:
'kale feiten vormen de leidraad voor het boek dat vele facetten over terrorismebestrijding op een rij zet: de wetgeving, de uitgebreide bevoegdheden van overheidsdiensten, de actuele strafzaken, het maatschappelijk debat, de aanpak van inlichtingendiensten'

Onder druk, Terrorismebestrijding in Nederland, Jansen & Janssen dossier 2,
Uitgeverij Papieren Tijger, ISBN 90 6728 188 3 / NUR 740

Sympathie voor het werk van Buro Jansen & Janssen?

Wordt dan nu donateur.

Buro Jansen & Janssen is een **onafhankelijk onderzoeksbureau**. Buro Jansen & Janssen is voor het doen van onderzoek volledig afhankelijk van giften en subsidies. **Donateurs zijn hard nodig.**

Stort € 10, € 25, € 50 of meer per maand op:
giro 603904, tnv Stichting Res Publica te Amsterdam

Bij storting van € 50 of meer krijg je een origineel Jansen & Janssen T-shirt opgestuurd!

SOLIDARITEITSFONDS
steunt deze uitgave

steun XminY / www.xminy.nl